Multimedijalna umjetnica Amela Frankl svoje je posljednje tri izložbe objedinila u ciklusu naslovljenom *K vragu, Prometeju!*. Takav je„ciklusni" pristup za nju zapravo karakterističan, a u tom smislu dovoljno je podsjetiti na projekte *Crno staklo na putu* te *I to će proći*. U prvome je, također posredstvom triju izložbi, umjetnica iskazala svoj neposredan doživljaj Mauritanije, dijela sjeverozapadne Afrike, dok se u drugome na suptilan i nadasve osoban način referira na tragediju holokausta. Svoj je najnoviji ciklus *K vragu, Prometeju!* Amela započela 2024. Radovima prikazanim na izložbi *Pruska plava* u Galeriji Kranjčar, potom nastavila projektom*S vremena na vrijeme mu se okrenem, promrmljam nešto iz mraka* realiziranim prošle godine u Galeriji Matice hrvatske,da bi ga zaokružila postavom *Kakav šum, kakva tišina* u Galeriji Galženica.

Izložba *Kakav šum, kakva tišina* donosi niz novih Amelinih radova uz nekoliko već prikazanih u sklopu projekata *Pruska plava*,odnosno *S vremena na vrijeme mu se okrenem, promrmljam nešto iz mraka*. Razlog je tomu autoričino inzistiranje na kontinuitetu, pa i kada je riječ o svojevrsnom rezimeu. Cjelokupna izložba multimedijalnoga je karaktera, a prevladavaju fotografije. Međutim, taj je podatak posve nebitan jer Amela Frankl ne pripada skupini autora koje zanima propitivanje ili problematiziranje medija. Njezina će umjetnost ponajprije, štoviše isključivo, izvirati izosobno proživljenih osjećaja i razmišljanja. Medij za nju predstavlja tek banalno tehničko sredstvo. Upravo pitanje tehnike iznenada i gotovo neopazice dovodi do suštine Amelina ciklusa *K vragu, Prometeju!*, a samim time i izložbe *Kakav šum, kakva tišina*. Pritom se ne radi o propitivanju granica tehnike ili pak njezinih (ne)mogućnosti, već o izražavanju individualna pogleda na vlastitu egzistenciju unutar ozračja što ga ona kreira. Radi se i o prijetnji da koegzistencija između čovjeka i tehnike preraste (ako se to već nije desilo) u za čovjeka nepovoljnu, a samim time i fatalnu, podređenost. U svakom slučaju ovisnost je neupitna i kontinuirano raste. I doista, što je Prometej učinio? Čovjeku je podario sredstvo, ali i znanje, pri čemu vatra predstavlja tek znakovitu metaforu. Svojim je postupkom naljutio bogove te bio okrutno kažnjen.

Dok je bio prikovan na stijenu,Prometej je zacijelo u očaju morao upirati pogled u nebo. I na izložbi *Kakav šum, kakva tišina* motiv neba veoma je zastupljen. U radovima *Pruska plava* svojim će se plavetnilom nazirati između tamnih pravokutnika te ulične arhitekture. *Prusku plavu* moguće je doživjeti i kao svojevrsnu poveznicu između ciklusa *I to će proći* i *K vragu, Prometeju* s obzirom na to da joj inspiracija izvire iz Celanove maestralne poeme *Fuga smrti*, koja na potresan i suptilan način progovara o detaljno razrađenoj tehnici uništavanja ljudskih života. U fotografiji neba u radu *Ometanje* umjetnica će se pak verbalno obratiti Prometeju upozoravajući ga na to da smisao rubova (tehnike) određuje ona i pritom traži „saveznika" u staroj *šrajbmašini* koja, međutim, ništa ne razumije. U nizu naslovnih fotografija *Kakav šum, kakva tišina* nebo je nemirno, na trenutke uskovitlano kao da odražava zrenje novih te potencijalno „opasnih" ideja. Umjetnica ga manualno napada čavlima, bez ikakvih sofisticiranih tehničkih pomagala. Je li to čin očajničkog bunta ili možda tek arhetipske ljudske nazočnosti? S druge strane, fotografije objedinjene naslovom *Tebi nebo, meni obrasci* monokromni su prikazi razgranate krošnje kroz koju se nazire nebo. Prometejevo nebo? Istodobno, organički oblici krošnje doista su impozantni, nepredvidivi i istodobno logični. I pritom ništa ne duguju tehnici! Ipak, u njima se, poput anorganskog crva razdora, krije i naknadno dodan te jedva vidljiv tanki linijski raster. Rad *Prevareno oko* u stvari je rendgenski

snimak umjetničinih stopala, svojevrsni manifest njezine tehnikom posredovane (ne)nazočnost, mjesto gdje se susreću tjelesnost i bestjelesnost. Amelina umjetnost naglašeno je subjektivna, no uvijek ostavlja prostora i za osobne interpretacije. Naposljetku, rad *Pharmakon* prikazuje banalan utilitaran predmet koji u ovome kontekstu ne služi ničemu, ali zato je „nadograđen" tekstom. Tekstom što će njegovu izgubljenu utilitarnost izmjestiti u drugu, poetsko-umjetničku sferu. Nakon posjeta izložbi *Kakav šum, kakva tišina* posjetitelj će se u tišini zapitati jesu li bogovi postupili ispravno.

Vanja Babić